

UNIVERSITETET I BERGEN

Krysskulturelt barnevernsarbeid

Hvordan opplever familier med flyktningebakgrunn møtet med barnevernet?

Barn på Flukt konferansen, 03.06.16
Phd kandidat Marte Knag Fylkesnes
HEMIL, BLI- forskningsgruppe

uib.no

Krysskulturelle dilemma på dagsorden

Kultur Norge Politikk Verden Sport

Under slagord som «Send barna hjem nå» og «Barnevernet = Gestapo» samlet noen hundre demonstranter seg foran Stortinget lørdag for å vise sin motstand mot barnevernet. Foto: Ole Berg-rusten / NTB Scanpix

Demonstrasjoner mot norsk barnevern

Under slagord som «Send barna hjem nå» samlet noen hundre demonstranter seg foran Stortinget lørdag for å vise sin motstand mot barnevernet.

NTB - NTB
16.04.2019 kl. 16:43
OPPDATERT 16.04.2019 kl. 17:41

Del (516) Kommentarer (465)

Annonsør
nearby

Trekk logoen til venstre

Vold mot barn er ikke kultur. Vold er ukultur. | Sandrina Elisabeth Sandell

SANDRINA ELISABETH SANDELL, LEIDER, FORENINGEN FOR BARNEVERNSBARN
OPPDATERT: 07.03.2019 12:35 | PUBLISERT: 04.MAR. 2016 14:59

Sandrina Elisabeth Sandell
leder, Foreningen for barnevernsbarn

Sjå «»-tore for å la kremlar mot etniske minoritetsbarn mindre serios og kremlar mot etniske norske barn? sjå artikkelforfattaren. © 2019. innvandringsnett.no

Det er hverken transsynt, rasistisk eller intolerant å la trygghet triumfere tradisjonar og kultur. Det er nødvendig.

uib.no

Barnevernets rolle i Norge

1. Kontrollere og gripe inn når barn er i risiko
(plasseringer utenfor hjemmet)
2. Tilby hjelp og støtte til sårbare barn og familier
(tiltak i hjemmet)

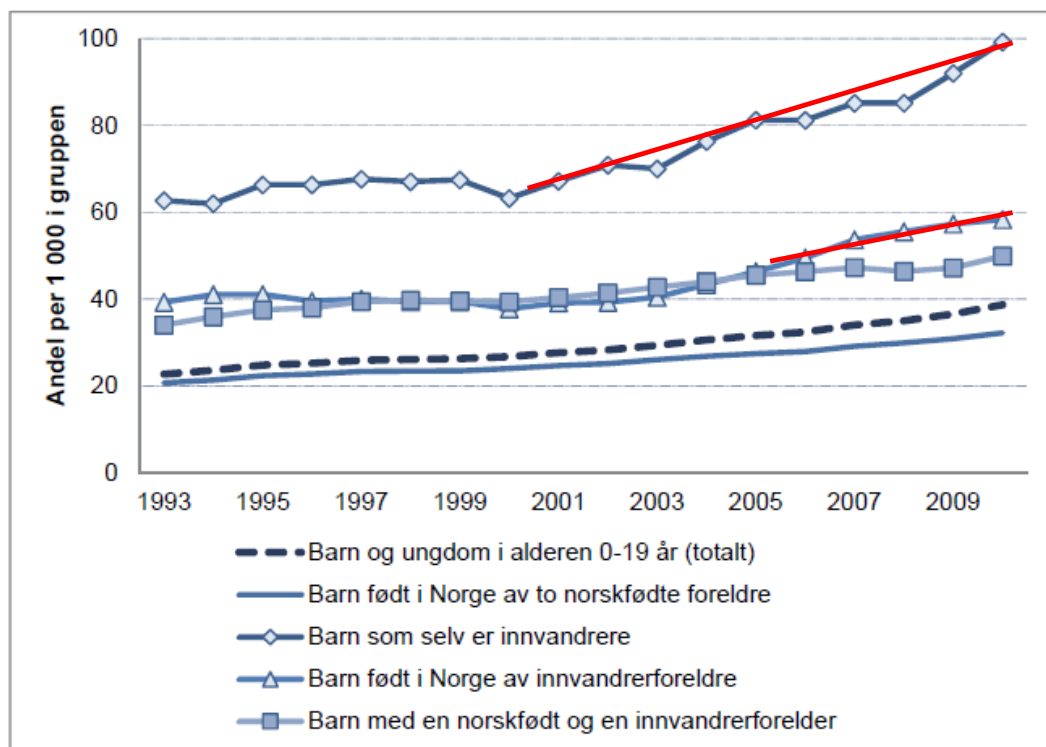
Lov om barneverntjenester, 1992

Skandinavisk barnevern: familieorientert og barnesentrert
(Skivenes, 2015)

uib.no

Figur 6.1. Andel per 1 000 av barn og unge i alderen 0-19 år i barnevernet. Årlig etter barn og unge totalt og etter de fire analysegruppene i perioden 1993 og 2010.

(Backe-Hansen et al. 2014)

uib.no

Flerkulturelt barnevern

- Overrepresentasjon av etniske minoritetsbarn i barnevernet – særlig barn med flyktningebakgrunn
(Kalve og Dyrhaug, 2011; Backe-Hansen mfl., 2014)
- Barnevernsarbeidere opplever utfordringer: språk, kulturforskjeller (Bø, 2015; Kriz og Skivenes, 2010, 2009; Paulsen et al 2014)
- Et møte preget av både tillit og mistillit (Aadnesen, 2012; Fylkesnes og Netland, 2013; Marthinsen mfl., 2013)
- Mistillit til barnevernet i etniske minoritetsmiljøer
- Behov for «flerkulturell kompetanse» i barnevernet

Forskning om foreldres møte med barnevernet

- Generelt høy tillit til barnevernet i befolkningen 70%
Brukeres tillit til barnevernet enda høyere 76%
(Marthinsen et al., 2013)
- Den emosjonelle dimensjonen må tas mer på alvor av saksbehandlere.
(Thrana og Fauske, 2013, s.6)

Table 1. Parents' emotions in the encounter with CWS.

Positive emotions (25%)	Ambivalence (20%)	Negative emotions (55%)
Feels seen	Scepticism	Feels invisible
Feels heard	Relieved and anxious	Feels fear
Feels understood	Discomfort	Feels rejected
Feels kindness	Uncertainty	Feels guilty
Feels warmth	Asking for help mixed with horror	Feels fear
Feels care	Unrest	Feels shame
Feels relief		Feels despair
Feels joy		Feels anger

Hjem > Barnevern, likestilling og inkludering > Prosjekter BLI >

Flerkulturelt barnevern: Foreldre og ungdommers erfaringer i møte med barnevernstjenesten

Hvordan opplever familier med etnisk minoritetsbakgrunn kontakten med barnevernet? Og hvilken kunnskap trenger barnevernsarbeidere i møte med etniske minoritetsfamilier? I en ny studie skal foreldre og ungdommer intervjues om sine erfaringer.

Opprettet 13.12.2013 - 11.12 Sist oppdatert 30.05.2014 - 15.08

Hva skal vi finne ut?

Vi ønsker å få vite mer om hvordan foreldre og ungdommer med etnisk minoritetsbakgrunn opplever møtet med barnevernet: kontakten med saksbehandleren, hjelpen/tiltak familien har fått, informasjonsflyt, bruk av tolk, hvordan kontakten med barnevernet påvirker familielivet, med mer.

Hvorfor skal vi forske på dette?

De siste årene har foreldre gjennom aviser, radio og tv fortalt at barnevernet ikke tar nok hensyn til deres kulturelle bakgrunn. Noen mener at barnevernet griper inn i familier uten en god grunn, og frykter barnevernet. Andre mener at barnevernet tar for mye hensyn til familiers kulturelle bakgrunn. De er redde for at barn fra familier med etnisk minoritetsbakgrunn får hjelp for sent. Ansatte i barnevernet vet ofte ikke nok om hva som er spesielt for familier med ulik etnisk bakgrunn. Vi mener at foreldre og ungdommers erfaringer kan gjøre det lettere å forstå hvilke utfordringer barnevernet har. Ny kunnskap kan forbedre samarbeidet mellom etniske minoritetsfamilier og barnevernet. For samfunnet er det viktig at alle får like gode tjenester fra staten og kommunen, uansett bakgrunn.

Har du lyst å være med?

Vi vil gjerne høre fra deg som ønsker å fortelle om dine erfaringer. Til høyre finner du mer informasjon om hva deltagelse innebærer og hvordan du kan melde deg på.

Opphavsrrett: Colourbox

VEDLEGG:

- [Brosjyre, flerkulturelt barnevern](#)
- [Ungdommer, informasjonsskriv](#)
- [Foreldre, informasjonsskriv](#)
- [Français](#)
- [English](#)
- [Somali](#)
- [Arabisk](#)

RELEVANTE LENKER

1) Hvordan erfarer ungdom med etnisk minoritetsbakgrunn møtet og hjelpen fra barnevernet?

2) Hvordan erfarer foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn møtet og hjelpen fra barnevernet?

3) Hva er kultursensitivitet, sett fra ståstedet til brukere med etnisk minoritetsbakgrunn?

Foreldrene i prosjektet

- 11 foreldre
- Bakgrunn som flyktninger (emigrert fra land med politisk og/eller sosial uro)
- Midt-Østen og Afrika
- Botid i Norge 2 – 17 år
- 1-7 barn
- Hjelpetiltak
- Akutt plasseringer midlertidig (7 stk)
- Barn under omsorg (2 stk)
- Ulike erfaringer – positive og negative, tillit og mistillit
- Sentralt tema: Frykten for barnevernet blant etniske minoritetspersoner

Frykten for barnevernet

Om negative oppfatninger av barnevernet i etniske minoritetsmiljøer

2013.2.book Page 80 Wednesday, April 22, 2015 4:50 PM

RAGNHELLEURKERT

RYKTINGSBOKSERIE I SAMFUNNSVITENSKAPEN

RYKTINGSBOKSERIE I SAMFUNNSVITENSKAPEN

MARTE KNAG FYLKESNES, ANETTE C. IVERSEN,
RAGNHILD BJØRKNES OG LENNART NYGREN

Frykten for barnevernet

En undersøkelse av etniske minoritetsforeldres oppfatninger

Som del av et større forskningsprosjekt intervjuet vi 10 foreldre med ryktingbakgrunn om deres erfaringer fra kontakt med barnevernet. Vi ønsket å undersøke både positive og negative opplevelser, tiltak og muligheter, samt frykten for barnevernet som et resultat av temaet. Tematiske analyser viste at frykten for barnevernet ikke primært ble relatert til informantenes egne negative erfaringer, men til en rekke oppfatninger og representasjoner av barnevernet som informantene beskrev som vanlige eller gjengse blant etniske minoritetspersoner generelt. Vi fant at representasjonene av barnevernet kunne kategoriseres i følgende underkategorier: 1) Barnevernet bare tar barn, 2) Barnevernet gjør ikke i tillegg noen forsikring, og 3) Barnevernet diskriminerer. Analysen drøftet kritikk i lys av Juvell-Honneth og Nancy Frazer's teorier om anerkjennelse og sosial rettferdighet. Vi foreslår at frykten for barnevernet kan forstås som frykt for krenkelser i møte med barnevernet, å bli fratatt barna, å bli usynliggjort og bli diskriminert. En sentral implikasjon av studien er behovet for ytterligere forskning som undersøker frykten for barnevernet blant etniske minoritetspersoner samt ulike som adresserer mulighet til spenning i deler av befolkningen.

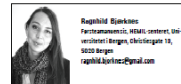
Nøkkelord: etniske minoriteter, barnevern, frykt, anerkjennelse, deltakelse.

Marte Knag Fylkesnes
Oleander, bokspresser, ulvstjernet
Bergen, Christiesgt. 18, 5020 Bergen
marte.fylkesnes@uib.no

Anette C. Iversen
Professor, Helse, orientert, kvinnehelse
Bergen, Christiesgt. 18, 5020 Bergen
anette.iversen@uib.no

Ragnhild Bjørknes
Førstemanuscript, Helse, orientert, tål-
verdiene i Bergen, Christiesgt. 18,
5020 Bergen
ragnhild.bjorknes@gmail.com

Lennart Nygren
Professor, Helsevitenskap for sosial arbeid,
tandulvstjernet, 02 001 67 0002
lennart.nygren@uh.no, lennart.nygren@
uio.no

uib.no

Frykt for barnevernet

Hvis bare ordet begynner med å si «barneve..», før du slutter hele ordet [så sier folk] «nei, nei, nei!!!». [...] Ingen elsker dem, ingen liker dem.

far, gift, tre barn, 4 år i Norge

uib.no

Oppfatninger av barnevernet – tre tema

Barnevernet bare tar barn

Barnevernet går ikke i dialog med foreldre

Barnevernet diskriminerer

Barnevernet bare tar barn

En ung far fortalte at frykten for barnevernet var utbredt blant etniske minoritetspersoner og at dette hadde sammenheng med at «.. *alltid de sier at barnevernet vil ta dine barn hvis du har gjort noe feil*».

En enslig mor med tre barn sa mange foreldre frykter barnevernet fordi «*[barnevernet] bare tar, de hjelper ikke.*»

«Prinsippet med barneverntjenesten jeg kan jeg vel forstå, at de er der for å hjelpe en familie i en vanskelig situasjon. Men mesteparten [av tiden] egentlig de skader barna, fordi de utplasserer barna vekk fra familien. [...] Også jeg merker, også jeg hører fra folk. Hvis prinsippet er å hjelpe både familier og barn, de kunne ha jobbet på en skikkelig og grei måte.»

Barnevernet går ikke i dialog med foreldre

«Jeg fikk informasjon fra [medelever på] skolen, de sa til meg at hvis du møter barnevernet, når du snakker med barnevernet, vil de stille deg politi spørsmål: Hvorfor gjør du sånn? Hvorfor hjelper du ikke barna, hvorfor gjør du ikke ... Hvorfor? Hvorfor? Hvorfor?»

En far fortalte at han, i eget etnisk miljø, hadde fått vite at
«Barnehagen vil sende en melding hvis de ser noen feil eller problemer, som klær eller i barnas liv. Før de snakker med deg, vil de snakke med barnevernet.»

Barnevernet diskriminerer

En ung, enslig mor som hadde bodd mesteparten av sitt liv i Norge sa det er en utbredt oppfatning at barna plasseres i norske familier *«slik at de kan de oppdra dem til å bli så norske som mulig»*.

«For vi som er [etnisitet], vi tror det her er moderne slaveri. [...] Om å ta barna fra flyktninger, de som kom her. Våre barn skal bli tatt fra oss av barnevernet for å få en helt annen kultur [...]».

Frykten for krenkelseser i møte med barnevernet

- Frykt for å miste barna
- Frykt for å ikke bli hørt eller tatt på alvor
- Frykt for diskriminering

- Fravær av anerkjennelse (Honneth & Fraser)

Implikasjoner for praksis

- Behov for mer kunnskap
 - Hvordan påvirker frykten møtet med velferdsstaten?
 - Hvordan skape tillitsfulle relasjoner?
- Kultursensitive praksiser – i bred forstand
- Ikke-diskriminerende praksiser – i bred forstand
- Økt rekruttering av fosterhjem med etnisk minoritetsbakgrunn
- Behov for målrettede tiltak mht å øke tillit

References

- Backe-Hansen, E., Madsen, C., Kristofersen, L. B., & Hvinden, B. (2014). Barnevern i Norge 1990-2010. En longitudinell studie. Oslo: Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)
- Bø, B. P. (2015). Social work in a multicultural society: New challenges and needs for competence. *International Social Work*, 58(4), 562-574.
- De Boer, C., & Coady, N. (2007). Good helping in child welfare: learning from stories of success. *Child and Family Social Work* 2007(12), 32-42.
- Kalve, T., & Dyrhaug, T. (2011). *Barn og unge med innvandrerbakgrunn i barnevernet 2009* (Vol. 2011/39). Oslo: SSB.
- Kriz, K., & Skivenes, M. (2010). "We have very different positions on some issues": how child welfare workers in Norway and England bridge cultural differences when communicating with ethnic minority families. *European Journal of Social Work*, 13(1), 3-18.
- Kriz, K., & Skivenes, M. (2010a). "Knowing Our Society" and "Fighting Against Prejudices": How Child Welfare Workers in Norway and England Perceive the Challenges of Minority Parents. *British Journal of Social Work*, 1-18.
- Kriz, K., & Skivenes, M. (2009). Lost in translation: How Child Welfare Workers in Norway and England Experience Language Difficulties when Working with Minority Ethnic Families. *British Journal of Social Work*, 1-15.

- Hofman, S. (2010). Hensyn til kultur - til barnets beste? En analyse av 17 barnevernssaker om omsorgsovertakelse og plassering av minoritetsbarn. Kvinnerettslig skriftserie nr. 84. Oslo: UIO.
- Johanson, I.-M. (2012). Uppdrag med förhinder. Bemötande av familjer med migrationsbakgrund inom den sociala barnavården. (PhD), Göteborgs Universitet.
- Marthinsen, E., Clifford, G., Fauske, H., Lichtwarck, W., & Kojan, B. H. (2013). Nytt innblikk i norsk barnevern - hva forteller dataene fra Det nye barnevernet? In E. Marthinsen & W. Lichtwarck (Eds.), *Det nye barnevernet* (pp. 36-69): Universitetsforlaget.
- Paulsen, V., Thorshaug, K., & Berg, B. (2014). Møter mellom innvandrere og barnevernet. Kunnskapsstatus. Trondheim: NTNU Samfunnsforskning. Skytte, M. (2008). *Etniske minoritetsfamilier og sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Staer, T., & Bjørknes, R. (2015). Ethnic disproportionality in the child welfare system: A Norwegian national cohort study. *Children and Youth Services Review*, 56, 26-32. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.childyouth.2015.06.008>
- Studsrød, I., Willumsen, E., & Ellingsen, I. T. (2012). Parents' perceptions of contact with the Norwegian Child Welfare Services. *Child & Family Social Work*, n/a-n/a. doi: 10.1111/cfs.12004

UNIVERSITETET I BERGEN